

*Bigarren Lehendakariordea eta Ekonomia, Lan eta Enplegu Sailburua
Vicepresidente Segundo y Consejero de Economía, Trabajo y Empleo*

AGINDUA, 2026KO URTARRILAREN 16KOA, BIGARREN LEHENDAKARIORDE ETA EKONOMIA, LAN ETA ENPLEGU SAILBURUARENA, HONEN BIDEZ BERMATZEN DA EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO HEZKUNTZAREN GIZARTE EKIMENEN IKASTETXEETAN 2026KO URTARRILAREN 20RAKO DEITUTAKO GREBAK DIRAUEN BITARTEAN ERKIDEGOARI EMAN BEHAR ZAIZKION FUNTSEZKO ZERBITZUAK BETEKO DIRELA.

ELA sindikatuak greba deitu du 2026ko urtarrilaren 20rako, Euskal Autonomia Erkidegoko Gizarte Ekimeneko Ikastetxeetan, lanaldi osoan.

Grebarako deialdiaren helburuak Lan Agintaritzari bidalitako jakinarazpenean jasota daude. Jakinarazpen hori hasitako espedientean dago.

Espainiako Konstituzioaren 28.2 artikulua langileen greba egiteko eskubidea onartzen du, langileek beren interesak defenda ditzaten, horixe baita egungo zuzenbide estatu sozial eta demokratikoak oinarri dituen funtsezko eskubideetako bat. Konstituzioak, beraz, berdin babesten du greba-eskubidea eta beste zenbait eskubide garrantzitsu, hala nola bizia, osotasun fisikoa, osasuna, hezkuntza, joan-etorri askea, eta informazio askatasuna, besteak beste. Hain zuzen, Konstituzioak bete-betean babesten ditu, bai eskubide horiek guztiak, baita greba egiteko eskubidea ere.

Beraz, greba egiteko eskubidea baliatzeak talka egin dezakeenez herritarren gainerako funtsezko eskubideekin, eta Konstituzioaren 28. eta 37. artikuluetan xedatuta dagoenaren arabera, nahitaezkoa da neurri egokiak ematea Erkidegoarentzako ezinbesteko zerbitzuak bete daitezen, auzitan dauden eskubideetako bat bera ere edukirik gabe gera ez dadin.

Argi dago oinarritzko eskubideak murrizten dituen edozein neurriren konstituzionaltasuna proportzionaltasun-printzipioak zehaztu behar duela, eta printzipio hori gainditu egiten dela neurriak Konstituzio Auzitegiak ezarritako hiru betekizun edo baldintza betetzen ez baditu (122/1990 KAE, 123/1990 KAE, 8/1992 KAE eta 123/2003 KAE):

1. Egokitasun-judizioa. Haren aplikazioak proposatutako helburua lor dezake.
2. Premia-judizioa. Egoera ikusita, ez dagoela neurri egokiagorik eraginkortasun bereko helburu hori lortzeko.
3. Proportzionaltasun-judizioa. Emandako neurria edo konponbidea haztatua edo orekatua izatea, haren aplikaziotik interes orokorrerako onura edo abantaila gehiago eratortzen direlako gatazkan dauden beste ondasun edo balore batzuei kalteak baino.

Erabaki horietatik ondorioztatu behar dugu erkidegoarentzat funtsezko zerbitzuak emango direla ziurtatzeak mugatu egiten duela grebarako eskubidea baliatzeko aukera, eta horretarako nahitaezkoa dela interes desberdinak kontuan hartuta zuhurtasunez jokatzeko. Alegia, ziurtatzeak berme gisa balio behar du, eskubide kontrajarrien ezinbesteko koordinaziotik abiatuta; betiere ulertuta grebalarien eskubidea mugatu beharko dela — amore eman, Goi Auzitegiaren hitzetan—, haien eskubideak grebaren bidez babesteak ezinbesteko zerbitzua jasotzeko eskubidearen komunitate/pertsona titularri eragiten dion edo eragin liezaiokeen kaltea larriagoa bada grebalarien errebindikazio edo eskakizunen arrakastarik ez izateak eragingo lukeena baino. Hori guztia dela-eta, greba-deialdi honen aurrean, haren garapenak dituen ezaugarri zehatzak hartu beharko dira kontuan.

Greba-deialdi honen denbora-eremuari dagokionez, egun bakarreko greba izango da urtarrilean, 2026ko urtarrilaren 20an, lanaldi osoan.

Jarduera-eremuari dagokionez, deialdiak Euskal Autonomia Erkidegoko itunpeko irakaskuntzaren sektoreko hezkuntza-eremuari eragiten dio (gizarte-ekimeneko sektorea).

Adierazitakoa dela-eta, lehenik eta behin, kontuan hartzekoa da hezkuntza funtsezko eskubidea dela, eta Konstituzioaren 27. artikulua halakotzat jotzen duela, eskubide hori zentzu zabalean harturik; hau da, pertsonen bizitza osoan indarrean dagoela aintzat hartuta, eta, hortaz, existentziaren lehen urteak ere barne hartzen dituelarik, non hezkuntza-zerbitzua ematea beharrezkoa den haurraren garapen integrala ahalbidetzeko.

Greba honen deialdiak, aurkeztutako eskaeraren arabera, itunpeko ikastetxe guztiei eragiten die, eta, beraz, baita ikastetxe horietako ikasleei ere. Agintaritzak honek dakienez, aurreko greba-deialdietan oinarrituta, honako hauek dira eragindako ikasleak:

- a) Haur Hezkuntzako 1. zikloa (0-2 urte).
- b) Haur Hezkuntzako 2. zikloa (3-5 urte).
- c) Lehen Hezkuntza.
- d) Bigarren Hezkuntza.
- e) Batxilergoa eta Heziketa Zikloak. (Zereginen Ikaskuntzarako Gelak, Lanbide Heziketa, Zikloak)

Greba-deialdiaren eskaeran jasotzen den moduan, Euskadin, 2025ean, gizarte-ekimeneko ikastetxeak 200 zentro inguru dira eta 9.000 langile inguru irakasleen eta irakasle ez diren langileen artean.

Haur-eskolei dagokienez, funtsezko zerbitzua da, bai hezkuntzarako oinarritzko eskubidearen ikuspegitik (Konstituzioaren 27. artikuluan aitortua), bai lana eta familia uztartzeari eragiten dion ikuspegitik, lan-eskubideari lotuta baitago, gizarte-harremanen bilakaeraren aurrean gaudelako, Euskal Autonomia Erkidegoko Justizia Auzitegi Nagusiaren 2009ko urriaren 28ko Epaia adierazi zuen bezala.

Jokoan dauden eskubideen funtsezkotasuna bermatuko duten gutxieneko zerbitzuak ezartzeari dagokionez, ikastetxeak irekitzea nahitaezkoa da ikasleak sartzeko, eta beharrezkoa grebarekin bat egiten ez duten langileek lanerako duten eskubidea baliatzeko, Konstituzioaren 35. artikuluan aitortua. Hori dela eta, gobernu-agintaritzak gutxieneko zerbitzutzat jotzen du ikastetxeetarako eta lotutako eraikinetarako sarbide-kontrola bermatzea, gutxienez grebarako eskubidea ez baliatzea erabakitzen duten langileen eta ikasleen sarbidea zaintzeko, ikastetxeak ireki ezean erabat eta justifikaziorik gabe eragotziko bailitzateke lanerako eta hezkuntzarako eskubide korrelatiboa.

Unibertsitatez kanpoko ikastetxeak irekitzeko beharrian bakarra ez da «ikastetxea irekitzea» jarduera material gisa; aitzitik, irakaskuntza-egitekoaren edo jardueraren ezinbesteko «funtzionamendu-errutinak» gauzatu behar dira (gutxieneko zerbitzuen izaera murriztaileagatik eskatzen direnak), ikastetxe horietan instalazioak edo materialak zaintzeko eta ikasleak zaintzeko egiten direnen artean; izan ere, ikastetxe haietara ikasle adingabeak joaten direnez —adingabeei ezin zaie helduei eskatzen zaien heldutasun-maila bera eskatu haien jardunean, eta horren ondorioz, ikastetxearen erantzukizuna ezin da guztiz baztertu (Auzitegi Gorenaren 2002ko apirilaren 14ko Epaia)—, berebiziko arreta eskatzen da ekiditeko modukoak diren arriskuak ezabatzeke edo murrizteko, instalazioak behar bezala edukiz eta mantenduz, baita zaintzeko eta kontrolatzeko lanak eginez — irakaskuntza- edo prestakuntza-jarduerak garatzen diren egoitza batean adingabeak edo ezgaiak zaintzeko ardura hartzen bada arreta berezia jarri behar da haiek nozitu lezaketen edozein lesio edo kalte saihesteko —Valentziako Erkidegoko Auzitegi Nagusiaren urriaren 23ko Epaia, 1526/2009 zenbakikoa (Administrazioarekiko Auziak, 1. sek.)—. Horren ondorioz, ikastetxe horietan, gutxieneko zerbitzu gehigarri gisa, aginte- eta/edo zuzendaritza-ahalmena duten pertsonak egotea ezarri beharko da, prebentzio eta segurtasunerako arreta ikastetxe haietara joaten diren adingabeentzat ikuspuntu objektibo batetik arriskutsuak izan litezkeen guneetara zuzentzeko ardura beren gain hartu dezaten.

Aipatutako inguruabar horiek guztiek Agindu honetan zehazten diren gutxieneko zerbitzuak ezartzen dituzte, eta, horrela, gatazkan dauden eskubideen funtsezko edukia bateragarri egiten saiatzen dira.

Horregatik guztiagatik, deitutako grebaren kasuan, lan-agintaritza honek egokitzen du zuzendaritza-taldeko pertsona bat eta mendekoen plantillako pertsona bat ezartzea goizeko txandarako eta beste bat arratsaldeko txandarako, grebaren eraginpeko ikastetxe guztietan, ikastetxeetara sartzeko kontrola bermatzeko, ikastetxe bakoitzeko eta atxikitako eraikin bakoitzeko.

Bestalde, lehen adierazi den bezala, unibertsitateaz kanpoko ikastetxeak irekitzeak, «ikastetxea irekitzeko» jarduera materialak ez ezik, irakaskuntza-funtzioan edo -jardueran behar-beharrezkoak diren (eta gutxieneko zerbitzuen izaera murritztaileak eskatzen dituen) «funtzionamendu-errutinak» ere eskatzen ditu, instalazio edo elementu materialei eta horietan ematen diren zaintza- eta zaintza-elementuei dagozkienak.

Ikastetxeetan zaintza- eta zaintza-eginkizunak betetzen direla bermatzeko, lan-agintaritza honek egokitzen du hezkuntza-etapak bereiztea. Ikasleen segurtasuna bermatu ahal izateko, bereziki haur eta lehen hezkuntzako ikastetxeentzat eta hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleak dituzten ikastetxeentzat, ikasleen heldutasun-maila hartu behar da kontuan. Adinaren arabera, ikasleek zaintza- eta kontrol-maila handiagoa edo txikiagoa behar dute, eta eman behar zaizkien zainketa integralek intentsitate desberdina izan behar dute.

Bereizketa hori, heldutasun-mailan eta ikasleen zaintza- eta zaintza-beharrizanetan oinarritua adinaren arabera, 2019ko urtarrilean, martxoan, apirilean, maiatzan, azaroan eta abenduan deitutako grebetan erabili zen, Gizarte Ekimeneko Irakaskuntzaren sektorean, eta Lan Agintaritza hau behartu zuten ezartzen ziren gutxieneko zerbitzuak birplanteatzera, ikasleen segurtasuna bermatze aldera, bereziki haur eta lehen hezkuntzako ikastetxeetarako eta hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleak dituzten ikastetxeetarako. Hori guztia 2019ko urtarrilaren 15eko Aginduan jaso zen, eta hurrengo deialdietan emandako aginduetan mantendu zen. Agindu horietako bi, zehazki 2019ko urtarrilaren 15eko Agindua eta 2019ko martxoaren 7ko Agindua, errekurritu egin ziren Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusian, eta hark, ekainaren 26ko 327/2019 Epaian (59/2019 Administrazioarekiko Auzi Errekurtso Arrunta eta 62/2019 Errekurtso Metatua) eta irailaren 10eko 361/2019 Epaian (177/2019 Babes Jurisdikzionaleko Administrazioarekiko Auzi Errekurtsoa), ezetsi egin zituen errekurtsoak, eta berretsi egin zituen aipatu ditugun aginduak.

Hala, Haur Hezkuntzako 1. zikloko (0-2 urte), 2. zikloko (3-5 urte) eta Lehen Hezkuntzako (6-11 urte) etapetan, beharrezkotzat jotzen da gutxieneko zerbitzu horiek areagotzea, aipatutako etapetan ikastetxe bakoitzean matrikulatutako ikasle-kopuruaren arabera, ikasleen segurtasuna eta osasuna bermatu ahal izateko.

Aipamen berezia merezi dute hezkuntza bereziko kideek. Egoera bereziak direla-eta, desgaitasuna eta mendetasun-maila handia duten pertsonen laguntza orokorra behar duten ikasleak joaten dira zentro horietara. Laguntza horiek oso arreta indibidualizatua eta baliabide intentsibo eta jarraituak behar dituzte. Horregatik, ikastetxe horiei datxekien babes-funtzioa babesteko, beharrezkotzat jotzen da gela horietan egon ohi diren langileen % 50 egotea.

Era berean, Hezkuntza Saileko unibertsitateaz kanpoko hezkuntza publikoko ikastetxeetan eta Haurreskolak Partzuergoko haur-eskoletan grebarako deialdia egin zen 2023ko azaroaren 29ko Gutxieneko Zerbitzuen Aginduan. Agindu hori errekurritu egin zen Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusian, eta apirilaren 20ko 204/2023 Epaian (1015/2022 Oinarritzko Eskubideak Babesteko Administrazioarekiko Auzi Errekurtsoa), ezetsi egin zuen errekurtsoa, eta berretsi egin zuen aipatu agindua, honako hau

arrazoituz: "errekurritutako aginduen ebazpen-zatiaren lehenengo ataleko 2. zenbakian ezarritako gutxieneko zerbitzu gehigarrien helburua da eskola-umeak babestea eta haien segurtasuna bermatzea, eta horrek, printzipioz, ez du kausa-ondoriorik grebaren iraupenarekin".

Berrikiago, baldintza berberetan eman dira 2023ko apirilaren 21eko eta 2023ko urriaren 16ko Aginduak, Euskal Autonomia Erkidegoko gizarte-ekimeneko hezkuntza-sektorean bi greba egiteko deialdia egiten duena, bai eta Eusko Jaurlaritzako Lan eta Gizarte Segurantzaren 2023ko abenduaren 5eko 4/2023 Jarraibidea ere, Bigarren Lehendakariorde eta Lan eta Enplegu sailburuaren 2023ko urriaren 16ko Agindua interpretatzeari buruzkoa. Agindu horren bidez, Euskal Autonomia Erkidegoko gizarte-ekimeneko hezkuntza-sektorean urriaren 17an, 18an eta 19an eta 2023ko abenduaren 11n, 12an, 13an eta 15ean deitutako greban gizaritari eman behar zaizkion ezinbesteko zerbitzuei eustea bermatzen da.

Illo beretik, 2023ko urriaren 23ko aginduak eman dira unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-sektorean 2023ko urriaren 24an greba egiteko, bai eta 2023ko azaroaren 23ko eta 2023ko azaroaren 28ko aginduak ere, 2023ko azaroaren 24an eta azaroaren 30ean, hurrenez hurren, deitutako bi greba orokorretarako. Hala, duela gutxi, 2025eko urriaren 13ko Agindua eman da, urriaren 15erako deitutako greba orokorra dela eta.

Era berean, Konstituzioaren 27. artikuluan aitortutako hezkuntzarako oinarritzko eskubidearen ikuspegitik, zein lana eta familia bateragarri egiteko eskubidearen ikuspegitik, lanerako eskubideari lotuta, beharrezkoa da jantoki-zerbitzua eta jantokiko begirale-zerbitzua bermatzeko neurriak hartzea, greba-deialdiaren eraginpeko sukaldaritza-zerbitzua duten ikastetxeetan, eskola-umeei bazkaria erabat ez kentzeko moduan.

Jantoki-zerbitzuaren barruan sartzen dira janaria prestatzea, horren aurkezpena egitea, sukaldeko eta jantokiko tresnak garbitzea, eta sukaldeko eta jantokiko instalazioak garbitzea eta prest jartzea. Era berean, jantokiko begirale-zerbitzuak betetzen dituen zereginak berdinak dira maila guztietan; aldea da ikasleek behar duten arreta-maila, adinaren arabera (zenbat eta gazteago, orduan eta arreta-maila handiagoa eta laguntza handiagoa behar dute).

Sukaldeko langileen gutxieneko zerbitzuak zehazterakoan, era berean, eskola-jantokien izaera soziohezitzailea, eskola-jantokien faltaren eraginpean egongo liratekeen ikasleek behar duten arreta integrala haztatu beharko da. Beraz, jantoki-zerbitzua bermatuko da, erraz eta erraz elaboratzen diren elikagaiak prestatuz. Horretarako, egokitzat jotzen da greba honetan gutxieneko zerbitzutzat ezartzea sukaldaritzako langileen % 10aren baliokidea den ehunekoa.

Era berean, argi dago bi eta hiru urteko haurren eta premia bereziak dituzten ikasleen jantoki-zerbitzua zaindu behar dela; kolektibo bereziki kalteberak dira, eta modu pertsonalizatuan eman behar zaie elikadura espezifiko eta egokia. Oinarritzko eskubideak bermatzeko gutxieneko zerbitzuak ezartzeko arrazoia honako hauek dira: adin txikia (2

eta 3 urte), autonomiarik ez izatea eta arreta, zaintza eta zaintza bizia eta integrala ematea. Horretarako, gutxieneko zerbitzu gisa ezartzen da sukaldeko langileen, office-en eta begiraleen asistentzia, asistentzia-ratio hauetan: monitore bat 2 urteko haurren talde bakoitzeko, eta begirale bat 3 urteko haurren talde bakoitzeko.

Hala ere, Haur Hezkuntzako kolektiboaren barruan, 4 eta 5 urteko haurrek bazkaltzeko duten mendetasun-maila garrantzitsua da; izan ere, behar bezalako arretarik gabe (behar bezain handia izan behar du) ez dituzte ahoratzen edo jaten, ez dute higie-ne eta osasungarritasun-maila egokietan egiten, eta horrek arriskuan jartzen du haien oinarritzko osasun-eskubidea, baita osotasun fisikorako eskubidea ere, zaintzarik eta zaintzarik ez badute.

Horren ondorioz, eta kolektibo hori babesteko, gutxieneko zerbitzu batzuk ezarri behar dira begiraleen kategorian, eta, horretarako, kontuan hartu beharko dira langileen lan-kargak eta haurrek merezi duten arreta.

Horretarako, egokitzen jotzen da greba honetan gutxieneko zerbitzutzat ezartzea begiraleen % 10aren pareko ehunekoa.

Ildo horretan, 2019ko martxoaren 13ko Agindua eman da, Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailaren mendeko ikastetxeetako zuzeneko kudeaketako eskola-jantokien zerbitzuaren enpresa emakidadunetan deitutako greba bati buruzkoa, eta 2024ko urtarrilaren 16ko Agindua, gizarte-ekimeneko hezkuntza-sektorean deitutako greba bati buruzkoa.

Hezkuntza publikoko ikastetxeetan deialdi honen antzeko eremu funtzionalei eragiten zieten greben kasuan, zenbait agindu eman dira, eta horien edukia kontuan hartu da agindu hau egiteko, zehazki, 2025eko urtarrilaren 21eko eta martxoaren 21eko aginduak.

Azkenik, deialdi honetako gutxieneko zerbitzuak ezartzeko, aintzat hartu dira bai Bizkaiko ostalaritza-sektorean ezarritakoak (2023ko maiatzaren 31ko, urriaren 3ko eta abenduaren 5eko aginduak), bai Arabakoak (2024ko abenduaren 4ko Agindua), jantoki eta monitoreei dagokienez.

Nahiz eta orduan agindutako gutxieneko zerbitzuak ez diren deialdi honetako gutxieneko zerbitzuak finkatzeko premisa juridiko loteslea – doktrina konstituzionalak galarazitako inferentzia –, aukera ematen dute egiaztatzeko zer eragin positibo edo negatibo izan dituzten, deialdi horietako gutxieneko zerbitzuek ezarritako babesei dagokienez, agindu honek babestu nahi dituen eskubide eta ondasun konstituzionaletan – grebarena barne –.

Azkenik, lan agintaritza honek badaki, zenbait ikastetxetan desgaitasun fisikoak, psikikoak edo sentsozialak dituzten pertsonak artatzen direla; garapenaren nahasmendu orokortuak; mugitzeko desgaitasuna; ikusmen-desgaitasuna; gor-itsutasuna; sortzetiko eta jatorri genetikoko nahasmenduak; jokabide-alterazioei lotutako nahasmendu larriak, etab., eta horiek gela normalizatuei esleitzen zaizkie.

Pertsona horiek, bai eskola-garraioan, bai ikastetxean dauden bitartean, Hezkuntza Laguntzako Espezialistek (HLE) artatzen dituzte, hau da, autonomia pertsonalaren eta sozialaren eremuan oztopoak eta premiak dituzten ikasleentzat eta mugimen-, autonomia-, osasun- eta segurtasun-esparruko oinarritzko konpetentzietarako sarbidean oztopoak eta premiak dituzten profesionalentzat. Hezkuntza-laguntzako espezialistak -edo horiekin parekatutako langileak- ez badaude esleitu zaizkien ikasleekin, ez dira bermatuta geratuko ikasle horien autonomia pertsonalarekin eta segurtasunarekin lotutako funtzio oinarritzkoenak, bai ikasgelan, bai patioan, bai jantokian, bai eskola-garraioan. Beraz, arreta horien beharrik ez duten gainerako ikasleekiko baldintza-desberdintasuna gertatuko litzateke.

Horregatik, HLE bati esleitutako ikasleak dituen gela normalizatu bakoitzeko, Hezkuntza Laguntzako espezialista bat edo antzeko pertsona bat ezarri beharko da gutxieneko zerbitzutzat.

Gai horretan gobernu-agintaritzari eskumen eskusiboa ematen zaionean, bermatu nahi da greba-eskubidea baliatzeak izan behar dituen mugak, funtsezko zerbitzu jakin batzuei eustearren, oinarritzko beste eskubide batzuk asetzerantz bideratuta dauden heinean, Zuzenbidearen arabera bakarrik ezar daitezkeela, eta gobernu-erantzukizuna eta -ahala duenak bakarrik.

Hain zuzen ere, Lan Harremanei buruzko martxoaren 4ko 17/1977 Errege Lege Dekretuaren 10.2 artikulua honako hau xedatzen du: «greba edozein zerbitzu publiko edo premia aitortu eta atzerazineko zerbitzu mota emateaz arduratzen diren enpresetan deklaritzen denean, eta larritasun bereziko inguruabarrak gertatzen direnean, gobernu-agintaritzak beharrezko neurriak hartu ahal izango ditu zerbitzuen funtzionamendua ziurtatzeko» eta «Gobernuak, xede horietarako, esku hartzeko neurri egokiak hartu ahal izango ditu».

Konstituzionaltasuna aitortua duen arau horretan (Konstituzio Auzitegiaren 11/1981 Epaia, apirilaren 8koa [RTC 1981\11]), Konstituzioaren greba-eskubideari buruzko 28.2 artikuluaekin bat etorritik, non ezartzen baita «eskubide horren erabilera arautzen duen Legeak beharrezko bermeak ezarriko dituela komunitatearen funtsezko zerbitzuei eutsiko zaiela ziurtatzeko» - gobernu-agintaritzari ematen zaio edozein berme-neurri hartzeko aukera, era batekoa edo bestekoa, greba-kasuetan funtsezko zerbitzuei eutsiko zaiela ziurtatzeko. Neurri horietako bat da, administrazio-ebazpen bidez, jarduerari eusteko ezinbesteko gutxieneko zerbitzuak ezartzea, eta, ondorioz, langile kopuru jakin bati zerbitzu horiek egiteko deia egitea, langile horien lan-prestazioa behar baita.

Hori dela eta, Lan Harremanei buruzko martxoaren 4ko 17/1977 Errege Lege Dekretuaren 10.2 artikulua aipatzen duen prozedura bideratu da, eta entzunaldia eman zaie deialdia egin duten sindikatuak, eragindako enpresaburuen elkarteei eta Hezkuntza Sailari, gobernu-erabakiak ukituko dituen zerbitzuei eta langileei buruzko proposamenak egin zitzaizkion.

Ekonomia, Lan eta Enplegu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen azaroaren 5eko 323/2024 Dekretuaren 3. artikulua titularrari esleitzen dizkio Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazioako sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta horien jardun-arloak finkatzen dituen ekainaren 23ko 18/2024 Dekretuaren bidez lan-arloko legeria betearaztearen arloan bere gain hartutako eskumenak. Zehazki, 2.j) atalean jasotzen du eskumen hau: zerbitzu publikoak edo premia biziko eta atzeraezineko zerbitzuak emateko ardura duten enpresa, entitate eta erakundeei eragiten dieten greba-eskubidea erabiliz gero, komunitatearen funtsezko zerbitzuei eutsiko zaiela ziurtatzeko beharrezko bermeak ezartzeko eskumena erabiltzea. Eskumen hori ekainaren 11ko 139/1996 Dekretuak eskuordetzen du.

Horregatik guztiagatik, Jaurlaritzako bigarren lehendakariorde eta Ekonomia, Lan eta Enplegu sailburuak, Eusko Jaurlaritzak eskuordetuta, honako hau

EBAZTEN DU:

Lehenengoa.– Gizarte Ekimeneko Ikastetxeetako langileei 2026rako urtarrilaren 20rako deitu zaien grebarako eskubidea baliatzeko, lanaldi osoan, honako funtsezko prestazioak eta horiei dagozkien gutxieneko zerbitzuak mantendu beharko dira:

- 1. Oro har,** grebak eragindako ikastetxe guztietan, ikastetxeetara sartzeko kontrola bermatzeko, ikastetxe bakoitzeko eta atxikitako eraikin bakoitzeko: zuzendaritza-taldeko pertsona 1 eta mendekoen plantillako pertsona 1 goizeko txandarako eta beste bat arratsaldeko txandarako, halakorik balego.

2. Babes-funtzioa babesteko, aurreko 1. paragrafoan finkatutako zerbitzuei honako hauek gehituko zaizkie:

2.1 Irakasle bat hezkuntza-etapa bakoitzeko (Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza, DBH, Batxilergoa eta Lanbide Heziketa, hau da, edozein ziklo eta tailer).

2.2 Haur Hezkuntzako 1. zikloko eta 2. zikloko etapetan eta Lehen Hezkuntzako etapan, etapa bakoitzean matrikulatutako 100 ikasletik aurrera, irakasle 1 gehituko da dagokion etapa bakoitzean. Eta 200 ikasletik aurrera, beste irakasle bat, eta horrela, hurrenez hurren, 100 ikasleko.

2.3 Hezkuntza-laguntzako espezialista bat edo antzeko pertsona bat HLE bateko ikasleak dituen gela normalizatu bakoitzeko, ikasgelan, patioan, jantokian eta eskola-garraioan arreta emateko.

2.4 Hezkuntza Bereziko ikastetxeetan edo hezkuntza bereziko gela egonkorretan, ikasgeletako ohiko langileen % 50.

3. Sukaldeko langileak.

- Jantoki-zerbitzua bermatuko da, erraz eta erraz elaboratzen diren elikagaiak prestatuz sukaldaritza-zerbitzua ematen duen greba-deialdi honen eraginpeko langileak dauden ikastetxeetan bertan. Aurreko eginkizunak sukaldeko langileen % 10ek beteko dituzte. % 10 pertsona 1 baino gutxiago bada, ezarritako gutxieneko zerbitzua egitera deituta dago.

- Ikasleei elikadura emateko, erabili eta botatzeko materiala erabili beharko da. Mahaietako jangela eta garbiketa officeko langileen % 10ek muntatuko dute. % 10 pertsona 1 baino gutxiago bada, ezarritako gutxieneko zerbitzua egitera deituta dago.

- Ikasleei arreta emateko eta jantokiak irekita edukitzeko langile horiek arduratzen diren aldian, begiraleen ehuneko hau ezartzen da, hezkuntza-ziklo eta -etaparen arabera:

- Haur Hezkuntzako ikasleak (1. zikloa: 2 eta 3 urte):
 - Begirale bat 2 urteko geletako 9 mahaikideko
 - Begirale bat 3 urteko ikasgeletako 15 mahaikideko.
- Haur Hezkuntzako ikasleak (2. zikloa: 4 eta 5 urte):
 - Ikastetxeko begiraleen % 10. % 10 pertsona bat baino gutxiago bada, ezarritako gutxieneko zerbitzua egitera deituta dago.
- Hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleak: elikadura-premiak asetzeko ezinbestekoa den gutxieneko begirale kopurua.

Bigarrenena.- Aipatutako zerbitzuak aldatu ahal izango dira, dagozkion administrazio-izapideak egin ondoren, grebaren iraupena kontuan hartuta, edo higiene-arrazoiak, arrazoi biosanitarioak edo gerora sortutako beste ezohiko arrazoi batzuk direla-eta.

Hirugarrena.- 1. Grebarako eskubidea erabiltzen ez duten langileek emango dituzte zerbitzuak lehentasunez.

2. Langileen ordezkaritzari entzun ondoren, Enpresaren Zuzendaritzari dagokio gutxieneko zerbitzuak egin behar dituzten langileen izenen izendapena eta eginkizunen esleipena, txandaka, betiere aurreko artikuluan eta indarreko legerian jasotako mugak errespetatuz.

Laugarrena.- Agindu honen aurreko apartatueta jasotako gutxieneko zerbitzuak ezin izango dira nahasi zerbitzu horiek emateko izendatutako langileak aldatzeagatik edo geldiarazteagatik. Halakorik gertatuz gero, legez kontrakotzat joko dira, eta eragiten dituztenek erantzukizuna izango dute, eta erantzukizun hori indarrean dagoen ordenamendu juridikoaren arabera eskatuko zaie.

Bosgarrena. - Aurreko paragrafoetan xedatutakoak ez du ekarriko inolako mugarik greba arautzen duen araudiak egoera horretan dauden langileei aitortzen dizkien eskubideetan, ez eta greba eragin duten eskaeren izapidetzeari eta ondorioei dagokienez ere.

Seigarrena. - Agindu hau jakinarazten den egunean jarriko da indarrean.

Zazpigarrena. - Agindu honen berri eman behar zaie interesdunei, urriaren 1eko 39/2015 Legeak (Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearenak) 40. artikuluan xedatutako moduan; halaber, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 123. eta 124. artikuluetan aurreikusitakoari jarraiki, agindu honen aurka aukerako berraztertze errekurtsua aurkez daiteke organo honetan, hilabeteko epean agindua jakinarazi eta biharamunetik hasita.

Era berean, ebazpenak administrazio-bidea agortzen duenez, horren aurka administrazioarekiko auzi-errekurtsua jarri ahal izango da Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusian, ebazpena jakinarazten denetik 2 hilabeteko epean, Administrazioarekiko Auzien Jurisdikzioa arautzen duen uztailaren 13ko 29/1998 Legean xedatutakoaren arabera.

Vitoria-Gasteizen,

MIGUEL TORRES LORENZO
JAURLARITZAKO BIGARREN LEHENDAKARIORDEA ETA
EKONOMIA, LAN ETA ENPLEGUKO SAILBURUA